

KRITIKA

Premišljeno zlitje elementov

ODER

Kahlil Gibran: Prerok

Režija Barbara Pia Jenič

Zavod Sensorium, Prešernovo gledališče Kranj, Slovensko mladinsko gledališče in SSG Trst

Gregor Butala

V predstavi Prerok, zasnovani po motivih istoimenskega kulturnega dela libanonsko-ameriškega avtorja Kahlila Gibrana, režiserka Barbara Pia Jenič, utemeljiteljica senzorialnega gledališča pri nas, nadaljuje raziskovanje različnih načinov združevanja klasičnega gledališča in senzorialnih vsebin, ki je zaznamovalo že nekatere njene prejšnje projekte. Tako sta na primer predstavi Cro-Magnon (2013) in Gotska okna (2014) ponujali vstop v krajine poezije (Gregorja Strniše oziroma Danaeta Zajca), oplemeniten z diskretno odmerjenimi elementi senzorialnega jezika (zlasti zvokom in vonji), predstava Krasni novi svet (2017) pa je aktualizirano dramaturgijsko Huxleyjeve distopične klasike napela predvsem skozi intenzivno vizualno podobo (hologrami, videoprojektije),

medtem ko so bile običajne »čutilne« razsežnosti senzorialne poetike (kot na primer vonj ali dotik), ki naj bi omogočale globlje ter bolj večplastno doživetje tematizirane snovi, potisnjene v ozadje. Znotraj opisanega loka pomeni aktualni Prerok nekakšno vrnitev k bolj izrazitim senzoričnim plastem uprizorjanja, obenem pa tudi prvo res enakovredno (in presenetljivo učinkovito) zlitje besedilnega ter senzorialnega v skladno, medsebojno dopolnjujočo se celoto.

Del zaslug za to lahko morda pripišemo že izhodiščni predlogi: zdi se pač, da Gibranova filozofsko-mistična partitura (1923) o temeljnih vprašanih bivanja s svojo osredotočenostjo na harmonijo vsega obstoječega omogoča več kot hvaležen vsebinski okvir za nadgradnjo standardnega gledališkega modela s senzorialnimi elementi. Toda obenem uprizoritev to tudi izvrstno izkoristi; čeprav gre v osnovi bolj za neke vrste recital, ki se v odsotnosti izrazitejšega »dramskega« dogajanja (in s tem tudi »igre«) usmerja zlasti v interpretacijo izbranih odlomkov iz Gibranovega besedila, ga sočasno plemenitijo še številne druge čutne zaznave, ki premišljeno dograjujejo vzdušje kratkih poetičnih »esejev« o ljubezni, revščini, otrocih ali smrti, ter njihovim metaforam poiščejo lastno uprizoritveno

resničnost. Tako Miha Rodman (Prerok) in Maruša Oblak (Almitra) na svojevrstno oblikovanem prizorišču, umeščene med platno za videoprojektije s prizori iz narave na eni in občinstvo na ostalih treh straneh (tako scenografijo kot video je zasnovala režiserka), v umirjenem ritmu in brez vsakršne patetike krmarita skozi prizore Prerokovega poslavljanja (dramaturgija Marinka Postrak) ter občasno izvajata različna obredna dejanja (kot denimo prižiganje ognja, umivanje rok, ponujanje hrane), kdaj tudi v nevsiljivi interakciji z občinstvom; pri tem se postopoma vzpostavlja občutje brezčasnosti, ki ga pomembno sooblikujejo tudi vonjave, različni arhetipski motivi, simbolni predmeti in smiselno stilizirana kostumografija (Tina Kolenik), pa dejavna prisotnost naravnih materialov (les, zemlja) in nadvse sugestivna zvočna pokrajina Petra Penka, Tineta Terlepa in Igorja Megliča.

Skozi nežno prežemanje z vsemi navedenimi prvinami beseda tako sčasoma postaja »meso«, zgoščeno tkivo spretno sinhroniziranih čutnih sporočil, ki nagovarja razprto gledalčevo občutljivost – in mu hkrati ponuja nevsakdanje gledališko doživetje. ✕

Predstava Prerok ponudi enakovredno ter presenetljivo učinkovito združitev »dramskega« in »senzorialnega« gledališča v skladno celoto. ☛ Nada Žgank